

MILJØRAPPORT 2023

Glommen Mjøsen Skog SA ønsker å bidra til et bærekraftig skogbruk og er på lik linje med det øvrige skogbruket i Norge miljøsertifisert.

SKOGSERTIFISERING

Glommen Mjøsen Skog er sertifisert etter:

ISO 14001 / PEFC™. PEFC er verdens største skogsertifiseringssystem. PEFC har som formål å arbeide for at miljømessige, sosiale og økonomiske interesser blir ivarettet i skogbruket (det er dette vi forstår med et bærekraftig skogbruk). Det foreligger en egen Norsk PEFC Skogstandard.

FSC®. Glommen Mjøsen Skog er FSC®FM sertifisert (FSC-C103851) gjennom Soil Association Certification Ltd. Fra 2023 er det vedtatt en egen FSC Standard for skogbruk i Norge.

MILJØPOLITIKK

Miljøpolitikken er sentral i Glommen Mjøsen Skogs ledelsessystem for miljø, og styrende for våre fokusområder knyttet til miljø og bærekraft. Du kan lese mer om dette og vårt miljøarbeid på våre nettsider.

VESENTLIGE MILJØASPEKTER

Kartlegging av relevante miljøaspekter hjelper oss å forstå hvor Glommen Mjøsen Skog skal legge inn mer innsats for å sikre at vi driver et bærekraftig skogbruk. Følgende områder har vi vurdert som vesentlige:

- ivareta biologisk viktige områder
- aktsomhet rundt vann og våtmarkmiljøer
- god skogbrannberedskap
- ivareta kulturminner
- skogproduksjon for økt CO₂-binding og framtidig råstofftilgang

Bærekraftstema Nøkkelindikator

Naturmangfold og økosystemer

HMS

Sporskader

Hogstformer

Skader på arbeidsplassen

UØNSKEDE HENDELSER (AVVIK) OG FORBEDRINGSARBEID

Med hendelser mener vi uønskede situasjoner som følge av uhell, feil i vår virksomhet eller påviste forbedringsmuligheter. Uønskede hendelser i vår virksomhet skal følges opp med formål å redusere antall avvik framover. Gjennom 2023 har vi hatt stor oppmerksomhet rundt hendelsessystemet med mål om å øke antallet registrerte hendelser, øke kvaliteten i behandlingen av hendelsene og få et helhetlig system på oppfølging. Dette førte til en større bevissthet om å definere noe som en hendelse, og medførte en betydelig økning i hendelsesregistreringer i løpet av året.

Glommen Mjøsen Skog rapporterte funnet til Statsforvalteren. I ettertid er det sendt inn politianmeldelse for forholdet, og sakene er under etterforskning.

Glommen Mjøsen Skog har over lang tid brukt mye ressurser på å bygge opp gode databaser for miljøinformasjon. Etter lang tids diskusjon med Staten fikk vi til slutt mulighet til å koble oss opp til en offentlig base med opplysninger om sensitive arter. Tilgang til god informasjon er avgjørende for å kunne ivareta miljøhensyn og foreta gode avveier. De uønskede hendelsene med hønsehauklokalitetene viser hvor viktig tilgangen til denne databasen er. Vi vil videre jobbe systematisk med kontinuerlig å forbedre kvaliteten i våre miljødata.

I 2023 har vi registrert i alt 67 hendelser som er relatert til mangler mot krav i Norsk PEFC Skogstandard.

Fire hendelser er knyttet til mangelfulle hensyn til avsatte nøkkelbiotoper. Nøkkelbiotop er et område i skogen som har en vesentlig betydning for biologisk mangfold, ved at det for eksempel inneholder viktige livsmiljø, truede naturtyper eller truede plante- og dyrearter. En hendelse gjelder feilhogst, mens de andre hendelsene er knyttet til MiS-revisjon.

Seks hendelser er knyttet til tiurleiker og rovfugl-lokaliteter. Glommen Mjøsen Skog ble våren 2023 varslet om at hønsehaukreir var skadet i perioden mens oppkobling til en offentlig database pågikk, og det ble derfor gjennomført en analyse av mulig omfang. Undersøkelsen avdekket at fem hønsehauklokaliteter var påvirket av hogst.

Hensyn til vann og våtmarksmiljø er et viktig tema for oss. Vi har gjennom året fulgt opp 17 saker knyttet til vannmiljø. Sju saker dreier seg om terrengtransport. Øvrige saker gjelder mangelfulle hensyn til kantsoner og myr / sumpskog. For Glommen Mjøsen Skog vil kurs og opplæring internt og hos våre samarbeidende entreprenører være viktige tiltak for forbedring.

Innen arbeidskraft og sikkerhet (HMS) har vi ett tilfelle av uhell med personskafe i forbindelse med ungsogopleie i vår regi. Vedkommende er ansatt hos underleverandør, og hendelsen er fulgt opp av firmaet.

Oppfølging av hendelser blir gjort systematisk med formål å avdekke årsaksforhold og avstemme om det er behov for korrigerende og forebyggende tiltak.

Hendelser fordelt:	2023	2022	2021	2020	(snitt 20-22)
Styringssystem / ledelse	3	2	0	3	2
Forvalteransvar / planlegging	11	8	5	7	7
Arbeidskraft og sikkerhet	2	6	5	2	4
Friluftsliv	3	2	0	0	1
Hogst	1	0	3	0	1
Avfall og forurensing	2	0	0	0	0
Livsløpstrær og døde trær	2	0	1	1	1
Terrengstransport	7	1	2	3	2
Langsiktig virkesproduksjon	2	0	0	0	0
Markberedning	3	0	2	2	1
Gjødsling	2	0	0	0	0
Bruk av plantevernmidler	2	0	0	0	0
BVO, nøkkelbiotoper, verne- områder, mv	4	11	6	9	9
Rovfugl, tiurleiker, hekketid mv	6	1	1	3	2
Rødlistearter / naturtyper mv	2	1	3	2	2
Vannbeskyttelse	8	1	5	6	4
Myr og sumpskog	1	4	0	0	1
Brannpåvirket skog	0	0	0	0	0
Kulturminner	6	2	2	11	5
Totalt	67	39	35	49	41

Tabellen viser antall registrerte avvik fordelt på ulike hensynsområder

Vesentlig miljøaspekt	2023	2022	2021
biologisk viktige områder	13	17	10
vann og våtmarkmiljøer	17	5	6
skogbrann	0	0	0
kulturminner	6	2	2
langsiktig skogproduksjon	0	0	0

Registrerte avvik fordelt på vesenlige miljøaspekter

REVISJONER OG KONTROLL

For å avdekke forbedringspunkt utfører vi hvert år intern revisjon og kontroller på organisasjonens løpende drift. I 2023 er det gjennomført internrevisjon av 83 tømmerleverandører. Formålet er å kontrollere etterlevelse av viktige hensynsområder ved hogst, og samsvar mot både sertifiseringskrav og interne rutiner.

Frekvensen av sjekkpunkt som er relevante vil naturlig nok variere med naturforholdene der hogsten utføres. Terrengstransport, livsløpstrær og avfall / forurensning sjekkes alltid. Biologisk viktige områder (BVO) var relevant ved 19 prosent av kontrollene i 2023.

Hensyn til livsløpstrær, vannmiljø og terrengstransport er områdene det

ble avdekket flest feil og avvik i, også i 2023. Vi erfarer at vannressurslovens bestemmelser for kantvegetasjon har fått økt oppmerksomhet, både fra sertifiseringsorgan og fra samfunnet generelt. Vi har i kontrollene lagt vekt på interne rutiner og føringer, i tillegg til etterlevelse av krav. Resultatene viser at det er behov for å sikre god kunnskap og forståelse om vannmiljø i alle ledd i virksomheten.

Vi har også en klar målsetning om å unngå skader på kulturminner. Her viser våre interne kontroller en forbedring over tid, men fortsatt potensial for forbedring. Det er i 2023 avdekket en sak knyttet til skade på kulturminne. Resterende gjelder mangelfull merking samt hensyn i sikringssone.

Feil / avvik	2023	2022	2021	2020	(snitt 20-22)
BVO, nøkkelbiotoper, verneområder mv	0	3	3	2	3
Rovfugl / tiurleik, hekketid mv	1	0	0	0	0
Myr og sumpskog	9	0	2	2	1
Kantsoner og vannmiljø	4	13	17	9	13
Sporskader med avrenning til vann	3	14	6	4	8
Terrengtransport / sporskader	16	13	9	4	9
Livsløpstrær og døde trær	27	8	14	12	11
Friluftsliv	3	2	0	0	1
Kulturminner	4	10	6	16	11
Avfall og forurensing	1	0	0	0	0
Totalt	68	63	57	49	56

Tabellen viser avvik (antall) avdekket ved stikkprøvebaserte internrevisjoner av tømmerleveranser

ISO / PEFC: Ekstern revisjon ble gjennomført i september og oktober 2023 av DNV GL, med fokusområdene avvikshåndtering og samsvar mot ISO/PEFC-krav. Det ble gitt 19 mindre avvik og 19 observasjoner knyttet til kvalitet og miljø. Glommen Mjøsen Skog ble vurdert til å være svake på bl.a. systematisk arbeid med hendelser, oppfyllelse av enkelte av målene i skogstandarden og sporbarhet i vurderinger og dokumentasjon. For en del av de overgripende prosessene var det allerede igangsatt et betydelig utviklingsarbeid, men ved revisjonen ble det avdekket behov for ytterligere tiltak. Glommen Mjøsen Skog valgte å iverksette ytterligere en pakke med flere målrettede tiltak for å gjennomføre kvalitetsforbedringer innenfor de områdene der revisjonen avdekket svakhet i rutiner. Gjennom mer systematiserte vurderinger, mer enhetlige prosesser og gode dokumentasjonsrutiner mener

Glommen Mjøsen Skog at vi skal make å løfte kvalitetsarbeidet opp til det nivået vi skal være på.

FSC: Ekstern revisjon gjennomført i november 2023 av WSP AS, med gjennomgang hos 11 gruppemedlemmer. Rapporten viser tre avvik og seks observasjoner. Funnene er knyttet til oppfølging av funn fra interne revisjoner hos skogeiere, kartfesting av livsløpstrær, varemerkebruk og implementering av krav i nasjonal FSC-standard.

EKSTERNE HENVENDELSER

Glommen Mjøsen Skog vil ha en åpen og aktiv kommunikasjon rundt vårt miljøarbeid. I 2023 har vi registrert 34 henvendelser knyttet til miljø (mot 30 i 2022). Vi erfarer en klar økning i henvendelser om miljøspørsmål de siste årene. Det samsvarer også med en økt oppmerksomhet rundt skogbrukets miljøarbeid i samfunns- og mediebildet.

BÆREKRAFTSMÅL

Naturmangfold og økosystemer:

Nøkkellindikator	Sporskader
Ambisjon	Nullvisjon for de mest alvorlige sporskader
Evaluering 2023	Interne målinger og kontroller viser få alvorlige sporskader med avrenning til vannmiljø. Samtidig ser vi at prestasjonene på hensyn og forebyggende tiltak er på samme nivå som tidligere. Dette omfatter også praksis for å sikre utbedring av oppståtte sporskader. Det er i 2023 innført rutine for beredskapsvurdering ved store nedbørsperioder. Under ekstremværet Hans ble det innført restriksjoner i flere områder. Det er også innført en ny løsning for rapportering og oppfølging av sporskader, som vil ha full effekt fra 2024.
Mål 2024	Tilby opprettingsgaranti fra 2025.
Nøkkellindikator	Hogstformer
	I den reviderte skogstandarden er det nedfelt en tydelig ambisjon om større variasjon i hogstformer. Et innslag av lukkede hogstformer vil tilgodese arter som er tilpasset et kontinuerlig kronedekke og vil mange steder øke visuelle kvaliteter i f.eks. mye brukte friluftsområder.
Ambisjon	Glommen Mjøsen Skog tilbyr kompetanse på ulike hogstformer, og skal ha en økning i andel lukkede hogster.
Evaluering 2023	Glommen Mjøsen Skog har gjennom 2023 gjennomført mange tiltak for å øke omfanget av ulike typer lukket hogst, og har gjennomført mange drifter av ulik art. Vi har allerede fått læringseffekter hos ansatte og hos leverandører, og ser en klar interesse hos skogeiere.
Mål 2024	I 2024 skal omfanget av lukkede hogster øke til totalt 6100 dekar, herav 3 300 dekar uten fjellskoger.

Å sikre ivaretagelse av biologisk viktige områder er og blir sentralt for vår virksomhet. Avdekkede hendelser viser at dette fortsatt skal ha høy prioritet. Vi vil fortsatt ha søkelys på å forbedre våre systemløsninger for effektivt å sikre kontroll på arealer som krever spesielle hensyn.

Aktsomhet rundt vann og våtmarkmiljøer er og blir et viktig miljøaspekt for virksomheten. Registrerte hendelser og interne kontroller viser at gjensatte kantsoner i gjennomsnitt er smalere enn normen, og at dokumentasjonen av beslutninger ikke er tilstrekkelig. Det samme gjelder også grøftetiltak. Det er derfor igangsatt flere tiltak for å sikre forbedring på disse områdene i 2024.

Vi ser også behov for og nytte av å få utviklet bedre og mer systematisk måling av våre prestasjoner knyttet til miljø. Her vil teknologi innen fjernmåling være til nytte. Samtidig må fortsatt flere data måles ved stikkprøvebaserte kontroller i felt.

KOMPETANSE

Det er også siste året brukt betydelige ressurser på kompetansetiltak i Glommen Mjøsens Skog.

For både PEFC og FSC er det gjort gjeldende nye nasjonale skogstandarder i 2023. Kurs og opplæring i PEFC har følgelig hatt stort fokus både mot ansatte, underleverandører og skogeiere.

Skogbruket samlet seg om Skogkurs som tilrettelegger av kurs og kompetansebygning for de nye standardene. Det arbeides med å etablere en felles kompetanseplan for skogbruket i Norge, og opprette kurs for ulike oppdrag og funksjoner.

Informasjon om Glommen Mjøsens Skog sine sertifikater og miljøarbeid finnes på www.glommen-mjosen.no